

УДК 616.31-083(07):37

© О. В. Єзерська, У. О. Стадник

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького

Стан гігієни порожнини рота у дітей шкільного віку

Встановлено, що гігієна порожнини рота є базовим методом профілактики, оскільки поєднує поширення медичних та гігієнічних знань, виховання у населення гігієнічних навичок з метою збереження та укріплення здоров'я і підвищення санітарної культури. Відомо, що існує прямий зв'язок між незадовільною гігієною порожнини рота та стоматологічним статусом. Дослідженнями останніх років (Е. В. Безвушко, Н. Л. Чухрай, І. С. Дубецька-Грабоус, 2007) виявлено низький рівень санітарно-гігієнічних знань серед дітей. Переважно як діти, так і дорослі – батьки, вихователі, вчителі – необхідну інформацію отримують з рекламних джерел, тоді як основною ланкою в отриманні таких знань повинні бути лікарі-стоматологи та лікарі-гігієністи (Н. І. Смоляр, Е. В. Безвушко, Н. Л. Чухрай, 2009). Тому впровадження в практику лікаря-стоматолога знань та навичок гігієнічного догляду за порожниною рота підвищує ефективність профілактики стоматологічних захворювань.

З огляду на це, апробовано і впроваджено на кафедрі стоматології дитячого віку ЛНМУ імені Данила Галицького інноваційну форму навчання з питань профілактики стоматологічних захворювань в дітей у вигляді конкурсу на кращу студентську роботу з «Профілактики стоматологічних захворювань у дітей» (2005 р.) та «Уроків здоров'я» згідно з проектом програми «Дітям Львівщини – стоматологічне здоров'я» (2007 р.) у процесі підготовки молодих спеціалістів є достатньо актуальною та ефективною (Н. І. Смоляр, О. В. Єзерська, У. О. Стадник, Н. Л. Чухрай, 2010). Невід'ємною складовою цієї форми навчання студентів є виробнича практика з профілактики стоматологічних захворювань, під час якої студенти визначають стан гігієни порожнини рота, рівень санітарно-гігієнічних знань та проводять санітарно-просвітню роботу серед дітей, які проходять санацію ротової порожнини у рамках амбулаторного стоматологічного прийому Львівської області.

За час виробничої практики студенти обстежили 295 дітей віком від 6 до 12 років. Стан гігієни порожнини рота визначали за допомогою індексу Федорова – Володкіної. За допомогою спеціально розпрацьованих анкет було проведено анкетування дітей та визначено рівень санітарно-гігієнічних знань та вмінь.

Результати досліджень свідчать, що добрий стан гігієни ротової порожнини (1 – 1,5 бала) мають (10,68±1,2) % дітей, задовільний (ІГ: 1,6 – 2,6 бала) у (18,82±0,98) % дітей, незадовільний догляд (2,1 – 2,5 бала) у (39,9±1,57) % дітей, поганий стан (2,6 – 3,4 бала) має (16,33±1,17) % та дуже поганий – (14,27±0,96) % дітей. З даних анкет виявлено, що більшість дітей почали чистити зуби з 6-річного віку – (52,2±1,04) %, а (28,5±1,08) % дітей з 9 – 10 років і лише (19,3±1,01) % опитаних цю процедуру почали виконувати з 3 – 4-річного віку. Готовність дітей до процедури чищення зубів різноманітна. Так, щоденно чистять зуби (58,48±1,47) %, але лише (31,43±1,7) % з них роблять це двічі на день, вранці та ввечері, (38,51±1,43) % школярів чистять зуби періодично, а (3,01±1,04) % – не чистять взагалі. Відсоток дітей, які взагалі не чистять зуби, зменшується з віком: з (27,62±1,54) % серед дітей 6-ти років до (8,69±0,84) % серед 12-річних школярів. Аналіз методики чищення зубів свідчить, що (59,68±1,69) % опитаних дітей неправильно чистять зуби. Вони виконують лише горизонтальні рухи та затрачають на цю процедуру до 1 хв. Тільки (40,32±1,36) % школярів, які пройшли анкетування, дотримуються правильної методики чищення зубів, поєднують вертикальні, горизонтальні та кругові рухи щітки. У дітей здебільшого виявляється поганий гігієнічний стан ротової порожнини та низький рівень санітарно-гігієнічних знань, що, очевидно, свідчить про недостатню поінформованість цієї категорії населення щодо правил гігієнічного догляду за порожниною рота.

Отже, гігієнічне навчання та виховання є однією з основних та необхідних ланок пер-

винної профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Важливою її складовою, на нашу думку, є проведення «Уроків здоров'я» серед дітей різних вікових груп.